

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. A minisztériumok közötti egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért az előterjesztés jelen formájában nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt tervezet valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

A tervezet előterjesztője

A Kormány

.../2011. (...) Korm. rendelete

az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról szóló 111/1992. (VII. 1.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény 21. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a törvény 17. § (2) bekezdésében foglaltak végrehajtására, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b)* pontjában megállapított feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról szóló 111/1992. (VII. 1.) Korm. rendelet 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) A Tv. 7. § (1) bekezdésében említett alapösszeg 2011. évben 75.994 forint.

(2) Az életüktől és szabadságuktól politikai okból megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról szóló 111/1992. (VII. 1.) Korm. rendelet módosításáról szóló .../2011. (...) Korm. rendelettel megállapított, az (1) bekezdésben meghatározott alapösszeg figyelembevételével kiszámított életjáradék 2011. január 1-jétől illeti meg a jogosultakat. A kárpótlás folyósított és megemelt összege közötti különbözet kifizetésére hivatalból, legkésőbb 2011. július 31-ig kerül sor.”

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

(2) Hatályát veszti az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról szóló 111/1992. (VII. 1.) Korm. rendelet módosításáról szóló 203/2010. (VI. 28.) Korm. rendelet.

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Törvény) 6. §-a (1) bekezdésének alapján a kárpótlásra jogosultat - választásától függően - a 7. § szerint kiszámított havi életjáradék vagy kárpótlási jegy formájában megállapított kárpótlás illeti meg. Az életjáradék kiszámításához szükséges alapösszeget a Törvény 17. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint az állami költségvetésről szóló törvényben megállapított előirányzat alapján minden évben a Kormány határozza meg. Az előterjesztés a Törvény értelmében a havi életjáradéokra jogosult személy részére fizetendő juttatás 2011. évi 3,8%-os emelésének végrehajtását tartalmazza.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLATI ÖSSZEFOGLALÓ

I. A végrehajtás feltételei

A közpolitikai cél megvalósulásához további kormányzati intézkedések nem szükségesek. A végrehajtás a nyugdíjfolyósító szervek feladata, amelyek a folyósítást az elmúlt évek során is végezték. Az életjáradék folyósítását végző szervekre az emelés többlet-terhet nem hárít, szakmai munkájuk az emelés következtében nem nehezől.

A 2011. évre elfogadott költségvetés mind az életjáradékok kifizetésére, mind a folyósítás költségeire elkülönített fedezetet. A vonatkozó költségek fedezetének biztosítását az Országgyűlés a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 1. számú melléklete XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetében "Pénzbeli kárpótlás" jogcímcsoport név alatt határozta meg. (Az említett helyen a költségvetés 2,8328 Mrd Ft-ot határoz meg, míg az életjáradék alapösszege 3,8%-os emelésének éves költségkihatása – a folyósítás költségeitől eltekintve – 2,625 Mrd Ft-ra kalkulálható.)

A törvényi felhatalmazás alapján a kormányrendelet megalkotása nem mellőzhető, ugyanakkor a nyugdíjemelés mértékéhez igazított arány a reálérték megőrzését szolgálja.

II. A társadalmi hatások összefoglalása

1. Elsődleges, célzott hatások

A 3,8%-os mértékű életjáradék emelés 15.506 jogosult számára átlagosan mintegy havi **218,74 millió Ft** juttatást biztosít, vagyis az egy főre jutó havi életjáradék átlaga: **14.107,- Ft-ra** változik.

2. Másodlagos hatások

A tervezetnek másodlagos hatása nincs.

III. Társadalmi költségek

a) A vállalkozások pénzügyi terhei: -

b) A háztartások pénzügyi terhei: -

c) Az előterjesztéssel érintett valamely konkrét társadalmi csoport terhei

Társadalmi költség nem merül fel.

d) Hatékonysági és versenyképességi költségek: -

e) Az előterjesztés adminisztratív terhei : -

IV. Költségvetési hatások

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság adatai szerint 2007 decemberében 23.441 fő, 2008 decemberében 20.874 fő, 2009 decemberében 18.505 fő, 2010 decemberében pedig 15.953 fő (2010. évi havi átlaglétsszám 17.229 fő) részesült életjáradékban. Figyelemmel az elmúlt évek létszámalakulását bemutató adatokra, az életjáradékban részesülők száma 2011. évben vélhetően 10%-kal lesz kevesebb.

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság nyilvántartásai alapján a 2008. évben kifizetett életjáradék összege 3.671.809.284,- Ft, 2009. évben 3.123.418.045,- Ft, 2010. évben pedig 2.810.000.000,- Ft volt (átlagosan havi 234.2,- millió Ft).

Fenti adatok alapján tehát megállapítható, hogy 2011. évben – ha a 10%-os létszámcsökkenést vesszük alapul (vagyis 15.506 fővel számolunk) – a nyugdíjmelés mértékével megegyező, 3,8%-os emelést követően:

- az egy főre jutó havi életjáradék átlaga: **14.107,- Ft**
- az életjáradék egyhavi költségkihatása: **218,74 millió Ft**
- az életjáradék éves költségkihatása: **2,625 Mrd Ft**

lesz.

Az életjáradék tárgyévi emelésének fedezete biztosított, mivel annak éves költségkihatása a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 1. számú melléklete XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 34. cím 2. alcím 1. Pénzbeli kárpótlás jogcímcsoport alatt tervezésre került. (A hivatkozott helyen a költségvetés 2,8328,- Mrd Ft-ot határoz meg.)

Tájékoztatásul megemlítendő, hogy az életjáradék meghatározása az 1992. évi XXXII. törvény (Törvény) 7. §-ának (1) bekezdése szerint, egyedi módon történik: úgy, hogy a szabadságelvonás idejének hónapjait el kell osztani a Törvény mellékletében meghatározott várható élettartammal, és az így kapott számot kell megszorozni az alapösszeggel.

Az emelt összeg visszamenőleges hatállyal 2011. január 1-jétől kerül folyósításra. A kormányrendelet hatálybalépése után a kifizetések – hivatalból eljárva, vagyis kérelem nélkül – folyamatosan történnek.

Szemléltetésül néhány példa:

Feltételezve, hogy a politikai okból elítélt 1921-ben született (így a Törvény mellékletében meghatározott várható élettartama 115 hónap), és szabadságelvonásának ideje 36 hónap, akkor a 2010-ben folyósított életjáradék összege a tavalyi járadékhoz viszonyítva kb. 870,- Ft-tal növekszik, azaz összesen mintegy 23.790,- Ft összegű életjáradékban részesül. Amennyiben a példában

szereplő sérelmet szenvedett szabadságelvonásának ideje 102 hónap (pl. szovjet szervek által kényszermunkára hurcolt volt), úgy a 2011-ben részére folyósított életjáradék összege mintegy 67.400,- Ft, ez a tavalyihoz képest kb. 2.460,- Ft összegű emelést jelent. Összefoglalóan elmondható tehát, hogy a 2011-ben megállapításra kerülő kárpótlási alapösszeg, mely 3,8 %-kal történő emelést jelnt, személyenként is differenciált összegű eltérést mutat.

V. Egészségügyi hatások

Az előterjesztésnek várható egészségügyi hatása nincs.

VI. Környezeti hatások

Az előterjesztésnek várható környezeti hatása nincs.